

Apo'nun Ayetleri- önsöz

Gürdal Aksoy / Bazı kitaplar vardır, uzun menzillidirler; yalnızca ait oldukları döneme değil, geçmişe ve geleceğe de ışık tutarlar. "Apo'nun Ayetleri"nin böyle bir misyonu var. Yıllar önce gerilla savaşının yaratmış olduğu çekim gücüyle PKK dışındaki Kürt örgütleri ve aydınlar da dahil

olmak üzere, genel olarak hemen herkes gözlerini sıkılan mermi sayısına odaklanmışken, Selim Çürükkaya bu toz bulutundan çıkarak onun ardındaki gerçekleri cesur bir dille anlatıyordu.

Bununla kalmıyor, olan biten bu "apaçıklığı" farklı yönleriyle analiz etmeye çalışıyordu.

Dolayısıyla, "Apo'nun Ayetleri" yalnızca bir anı kitabı değildir. Yalnızca tarihsel bir belge de sayılamaz; çünkü o, çok zor koşullar altında da olsa, psikolojiden sosyolojiye dek pekçok disiplinin izlerini taşıyor. Öyle ki, yaşanan trajik olaylara paralel olarak diktatörlüğün ve dalkavukluğun yer yer mizahi olan sağlam bir analiziyle karşı karşıyayız burada. Kitabın temel konusu, Kuzey Kürdistan'daki Kürt ulusal mücadelesinin Suriye ve Türkiye arasındaki taktik bir çatışmaya endekslenmesiyle ilişkili olarak PKK içinde yaratılan anti-demokratik ilişkilerdir. Abdullah Öcalan bu taktiğin memuru olduğundan, "düşük yoğunluklu savaş"ın istenilen boyutları aşmaması, Onun mutlak otoritesine bağlıydı. Böylece, sömürgeci güçlerin dolaylı ve dolaysız yardımları, aktif ve pasif etkileri sonucu zaman içinde bir zulüm krallığı kurulmuş, kişilik olarak buna zaten eğilimli olan şahıs da elde ettiği bu 'sınırsız' güçle anti-sömürgeci mücadelenin kurumsallaşmasını engelleyip, gelişmekte olan ulusal mücadele inancını ve azmini ise parçalayıp işlevsizleştirmiştir. Bunu yaparken kendisine muhalif olmayanların bile kişilik özsaygılarıyla oynamış, eleştirel düşünüp parti ve halk içinde demokratik ilişkilerin gelişmesinden yana olanları ise, ya binbir türlü komplolarla mahkûm ettirerek birer Apoist dalkavuk olmaya zorlamış, ya işkenceyle katletmiş yada "kaçkın", "düşkün" diye damgalayarak siyaseten pasifize etmiştir. Diktatörün yaptıkları aslında bütün ezen öznelerin (sömürgeci devlet, kapitalist patron, ağa, tarikat şeyhi vb) bileskesinde gizlidir. Dolayısıyla Abdullah Öcalan, Çürükkaya'nın betimlediği gibi "Ankara, Şam kültü, Stalin sosyalizmi ve Urfa toprak ağalığı kültürünün bileşiminden oluşmuş bir tiptir".

"Apo'nun Ayetleri"nde Öcalan'ın bütün yüzleriyle karşılaşmak olası: Sahte bir simge, boş bir efsane ve de gerçeği olmak üzere üç Öcalan'la... Yaratılan sahte simgenin ve boş efsanenin aksine, diktatörün burada da betimlenen gerçekliği şudur: Hiçbir siyasi sorumluluk almayıp özeleştiri vermemek; karar alma mekanizmalarını işlemez kılarak tek karar mercii olmak; basarısızlıkları ve yanlışları herhalûkarda mücadelenin emekçilerine yüklemek; düşünce özgürlüğünü yoksayıp yalnızca kendi klişelerini tekrarlayan müritler yetiştirmek; Suriye istihbaratıyla amir-memur ilişkisine girmek; sürekli kendisini övüp halkı ve gerillayı aşağılamak, onlara küfretmek, kişiliklerini rencide etmek; cezaevi direnisçilerinin saygınlıklarını sindiremeyip onları suçlamak ve yargılamak; kendi yoldaşlarına işkence yaptırmak, katletmek, tecavüz etmek; sömürgeci ideolojileri aklamak vs. Selim Çürükkaya diktatörün bütün bu özellikleriyle ilgili gördüğü, duyduğu, yaşadığı olayları yalnızca

tarihe not düşmek için değil, insanı sorumluluğunun yanı sıra yakın tarihimizin karanlık sayfalarının anlaşılması için kaleme alıyor. Kitap aslında bu yanıyla Kürtlerle ilgili anlam dünyasını da aşan bir değere sahiptir. Türkiye'deki bu ilk baskısında yeni bir bölüm de var. Bu bölüm kitapta adı geçenlerin yıllar sonra Abdullah Öcalan ve PKK'nin iç isleyişi hakkındaki düşünceleri ve yasadıklarına dair anlatımlarından oluşuyor ki, burada söylenenler geçmişte Çürükkaya'yı suçlayanların, bugün Onu doğruladıklarını göstermektedir. O halde, 'ayetler kitabı'nın başta Öcalan'ı 'anlayamayanlar' olmak üzere imkanı olan bütün Kürtlerce okunması vicdani bir sorumluluk gereğidir. Hatta mümkünse, "Apo'nun Ayetleri"nin hazmını kolaylaştıracağı için yanında Paulo Freire'nin Ezilenlerin Pedagojisi eksik edilmemelidir.

Bugün Kuzey Kurdistan'da ulusal mücadelenin geldiği noktayla ilgili Apo kültürünün dışında

analiz edilmesi gereken daha pekçok olgu var; Kurt elitinin karakteristiği ve mücadeleye

yansıyan etkileri, Kürtlerin kültürel karakteristikleriyle ilişkili düşünme alışkanlıklarının faktorel

payı, Kürdistan meselesinin uluslararası konjunktürdeki yeri gibi irdelenmesi, tartışılması

yaşamsal olan konular. Selim Çürükkaya "Apo'nun Ayetleri"nde aynı zamanda elit ya da

entellektüel kesimin büyük ölçüde dalkavuklaştırılması, halkın ise sloganlara emanet edilişi gibi konularla ilgili izlenimlere sahip olarak önemli tespitler yapmıştır.

Ancak, bütün bu teorik yaklaşımların ötesinde, " 'ateş olmayan yerden duman çıkmaz', ben size yalnızca dumanı değil, ateşi de gösteriyorum," diyen Çürükkaya'yı, yoldaşlarının acılarını çok erken bir tarihte günışığına çıkarıp bu zulüm krallığını cesaretle eleştirdiği ve yanı sıra siyasal alanda örneğine pek az rastladığımız açık özeleştirici yapma dürüstlüğü gösterdiği için kutlamak gerekir. Tek cümleyle özetlersem, bu kitabın bir yüreği, bir kalbi var: Kalbi olanlar okusun, ama "kalbi olanlar" lütfen okumasın! Son olarak; Önsöz, gecikmişliğim nedeniyle hayatları, düşleri, umutları parçalanmış bu inançlı kuşağın bireylerinden özür, kitabın yazarına ise şükran borcumdur.

Gürdal AKSOY

21 /Mart /2005